

میناب

نام استان:	هرمزگان	نام قدیم:	هرمز
طول جغرافیایی:	۵۷ درجه و ۴ دقیقه	عرض جغرافیایی:	۲۷ درجه و ۹ دقیقه
ارتفاع از سطح دریا:	۴۰ متر	فاصله تا نزدیکترین نقطه:	بندرعباس ۱۰۴ کیلومتر
وسعت:	۱۱۳۰۳ کیلومتر مربع		
وجه تسمیه:			

۱- میناب را مخفف میان آب گفته‌اند به علت نزدیکی به دریا و وجود رودهایی در قسمت بالای این شهر به میان آب و سپس میناب تغییر داده شده است.

مینو

نام استان:	خوزستان	فاصله تا نزدیکترین نقطه:	آبادان ۲ کیلومتر
وجه تسمیه:			

۱- این جزیره به علت سرسبزی و خرمی به بهشت تشبیه شده است لذا به آن مینو گفته‌اند.
 ۲- به علت قرار گرفتن در رودخانه اروند رود به میون + او «لهجه خوزستانی» معروف شده است. که به مرور زمان تغییر نام به مینو داده است.

مینو دشت

نام استان:	مازندران	نام قدیم:	کبود جامه - حاجی لر
طول جغرافیایی:	۵۵ درجه و ۲۳ دقیقه	عرض جغرافیایی:	۳۷ درجه و ۱۴ دقیقه
ارتفاع از سطح دریا:	۱۸۰ متر	فاصله تا نزدیکترین نقطه:	ساری ۲۳۷ کیلومتر
وجه تسمیه:			

۱- کبود جامه به علت وجود درختان که باعث می‌شود بنظر برسد زمین لباس تیره به تن کرده است، نام‌گذاری شده است.

۲- کبود جامه از طوایفی است که در این منطقه ساکن بوده، همیشه لباس تیره می‌پوشیدند.

۳- حاجی لر نام طایفه ترکمن ساکن این منطقه می‌باشد.

۴- مینو دشت به علت اینکه این دشت سرسبز و خرم به مانند بهشت است نام‌گذاری شده است.

نائین

نام استان:	اصفهان	وسعت:	۳۵۵۱۹ کیلومتر مربع
طول جغرافیایی:	۵۳ درجه و ۵ دقیقه	عرض جغرافیایی:	۳۲ درجه و ۵۲ دقیقه
ارتفاع از سطح دریا:	۱۵۴۵ متر	فاصله تا نزدیکترین نقطه:	اصفهان ۱۴۲ کیلومتر

وجه تسمیه:

- ۱- بانی این شهر را نائن از فرزندان نوح می‌دانند لذا منسوب به آن نائین گفته‌اند.
- ۲- نائین قومی از یهود است که پس از آزادی آنها به وسیله کوروش و خروج آنها از بابل به داخل ایران در محل فعلی شهری ساخته و بیاد قریه نزدیک بیت المقدس اینجا را نائین نامیده‌اند.
- ۳- نائین از کلمه نی و نای گرفته شده است و به علت وجود دریاچه ساوه در گذشته‌های دور در اطراف این محل نیزارهای وسیع بوده است لذا به آن نائین گفته‌اند.

نجف آباد

نام استان:	اصفهان	وسعت:	۴۱۶۲ کیلومتر مربع
طول جغرافیایی:	۵۱ درجه و ۲۲ دقیقه	عرض جغرافیایی:	۳۲ درجه و ۳۸ دقیقه
ارتفاع از سطح دریا:	۱۶۵۰ متر	فاصله تا نزدیکترین نقطه:	اصفهان ۲۹ کیلومتر

وجه تسمیه:

- ۱- سال ۱۰۲۲ هجری قمری شاه عباس اول صفوی تصمیم می‌گیرد که مقداری پول و جواهرات جهت توسعه حرم مطهر حضرت امیر (ع) به نجف بفرستند از آنجا که شیخ بهایی با خروج این میزان پول و جواهرات مخالف بود به نزد شاه رفته و اعلام می‌نماید که دیشب در خواب حضرت امیر (ع) را زیارت نمودم و به من امر فرمودند که نجف را به جواهرات شما احتیاجی نیست جواهرات ارسالی را صرف ساختمان شهری بنام نجف آباد در نزدیک اصفهان بنمائید این اظهارات شیخ بهایی را شاه عباس قبول کرده و امر به ساختمان این شهر می‌نماید و به نام نجف آباد خوانده می‌شود.

نطنز

نام استان:	اصفهان	نام قدیم:	بلیدق - وشاق
طول جغرافیایی:	۵۱ درجه و ۵۴ دقیقه	عرض جغرافیایی:	۳۲ درجه و ۳۲ دقیقه
ارتفاع از سطح دریا:	۱۶۵۰ متر	فاصله تانزدیکترین نقطه:	اصفهان ۱۳۱ کیلومتر
وسعت:	۳۲۱۰ کیلومتر مربع		
وجه تسمیه:			

- ۱ - نام قدیم آن بلیدق بوده که به معنی بلدة کوچک یا شهر کوچک است نسبت به کاشان و اردستان.
- ۲ - نام دیگر آن وشاق بوده که منسوب به نام حاکم شهر وشاق نامیده شده است.

نفت سفید

نام استان: خوزستان
وجه تسمیه:

- ۱ - به علت جاری بودن چشمه که نفتی بیرنگ از آن می جوشد آنرا نفت سفید نامیده اند.

نقده

نام استان:	آذربایجان غربی	نام قدیم:	سلدوز
طول جغرافیایی:	۴۵ درجه و ۲۲ دقیقه	عرض جغرافیایی:	۳۶ درجه و ۵۱ دقیقه
ارتفاع از سطح دریا:	۱۳۵۰ متر	فاصله تانزدیکترین نقطه:	اورمیه ۸۵ کیلومتر
وسعت:	۲۰۰۰ کیلومتر مربع		
وجه تسمیه:			

- ۱ - نام اصلی آن ده نقی بوده که به صورت نغده و سپس نقده درآمده است این کلمه از کلمات فارسی باستان است.
- ۲ - سلدوز از دو قسمت سول به معنی پرآب و دوز به معنی هموار است و این بخاطر داشتن زمینهای هموار کشاورزی و آب زیاد منطقه است.

نور

سولده	نام قدیم:	مازندران	نام استان:
۳۶ درجه و ۳۸ دقیقه	عرض جغرافیایی:	۵۲ درجه و ۲ دقیقه	طول جغرافیایی:
ساری ۱۱۴ کیلومتر	فاصله تانزدیکترین نقطه:	۲۲ - متر	ارتفاع از سطح دریا:
		۲۹۷۴ کیلومتر مربع	وسعت:
			وجه تسمیه:

- ۱ - نام این شهر از رودخانه نور مشتق شده و نام رود به علت صافی و شفافیت آب آن می باشد که نور در آن منعکس و یا ساطع می گردد.
- ۲ - سولده از ترکیب سول به معنی پر آب و ده می باشد که به معنی ده پر آب می باشد.

نوشهر

ده نو - حیب آباد	نام قدیم:	مازندران	نام استان:
۳۶ درجه و ۳۹ دقیقه	عرض جغرافیایی:	۵۱ درجه و ۳۳ دقیقه	طول جغرافیایی:
ساری ۱۶۳ کیلومتر	فاصله تانزدیکترین نقطه:	۲۰ - متر	ارتفاع از سطح دریا:
		۳۶۹۵ کیلومتر مربع	وسعت:
			وجه تسمیه:

- ۱ - نام این روستا ابتدا حیب آباد بوده که بعدها به ده نو و سپس با ایجاد اسکله و توسعه شهری به نوشهر تغییر نام داده است.
- ۲ - علت نام گذاری به حیب آباد را آبادانی های حیب الله خلعتبری می دانند لذا منسوب به وی حیب آباد نام گذاشته اند.

نهاوند

نام استان:	همدان	وسعت:	۱۶۵۷ کیلومتر مربع
طول جغرافیایی:	۴۸ درجه و ۲۲ دقیقه	عرض جغرافیایی:	۳۴ درجه و ۱۲ دقیقه
ارتفاع از سطح دریا:	۱۶۶ متر	فاصله تا نزدیکترین نقطه:	همدان ۱۵۲ کیلومتر

وجه تسمیه:

- ۱- بنای این شهر را به حضرت نوح نسبت می‌دهند و می‌گویند نامش نوح آوند بوده است یعنی پایتخت نوح می‌باشد لذا حاء به ها بدل شده و نوح آوند به نهاوند تغییر یافته است.
- ۲- از دو کلمه نه + آوند تشکیل یافته است به معنی شهر آوند و آوند را ظروف سفالین می‌گویند و چون در آن شهر ظرف سفالی زیاد است به این نام معروف شده است.
- ۳- نهاوند مرکب از دو کلمه نها به معنی پیش و وند پسوند مکان است که به معنی ایستادن و واقع شدن و نهاده می‌باشد و نهاوند یعنی شهر یا آبادی یا قلعه ایستاده در پیش رو و آنرا به نزدیکی به همدان نام گذاشته‌اند.

نهبندان

نام استان:	خراسان	ارتفاع از سطح دریا:	۱۱۸۵ متر
طول جغرافیایی:	۶۰ درجه و ۲ دقیقه	عرض جغرافیایی:	۳۱ درجه و ۳۲ دقیقه
فاصله تا نزدیکترین نقطه:	مشهد ۶۹۹ کیلومتر		

وجه تسمیه:

- ۱- مرکب از دو کلمه نه + بندان است و به منطقه‌ای اطلاق شد که حدفاصل دو روستای نه و بندان را می‌گویند.
- ۲- منطقه از مناطق سیل خیز جنوب خراسان محسوب می‌گردد لذا جهت جلوگیری از سیل بندهای مختلفی ایجاد شده است لذا به آن نه‌بندان یعنی شهر سدها گفته شده است.

نیاوران

نام استان: تهران

وجه تسمیه:

- ۱- نام قدیم آن کردوی است و کردوی نام برادر بهرام چویننه از پادشاهان ساسانی است وی از حکام شهر ری بوده است.

نیور

نام استان: اردبیل ارتفاع از سطح دریا: ۱۵۵۰ متر

فاصله تانزدیکترین نقطه: اردبیل ۳۵ کیلومتر

وجه تسمیه:

- ۱- نیور در لغت به معنی رنگ کردن لباس است و علت نامگذاری را آن می‌دانند که این منطقه از مراکز نگارین کردن جامه بوده است.
- ۲- به معنی رخشان و درخشان است و به خاطر آب و هوای تمیز که باعث درخشندگی خورشید می‌شده است به این نام معروف شده است.

نیریز

نام استان: فارس وسعت: ۱۰۳۴۷ کیلومتر مربع

طول جغرافیایی: ۵۴ درجه و ۲۰ دقیقه عرض جغرافیایی: ۲۹ درجه و ۱۲ دقیقه

ارتفاع از سطح دریا: ۱۶۱۰ متر فاصله تانزدیکترین نقطه: شیراز ۲۲۲ کیلومتر

وجه تسمیه:

- ۱- در زمان هخامنشیان نای‌ذی بوده است که به معنی کارگاه اسلحه‌سازی است که به این منطقه اطلاق می‌شده است و در واقع اسلحه‌خانه هخامنشی بوده است و نای‌ذی به مرور زمان به نیریز تبدیل شده است.
- ۲- به علت وجود نيزارهای فراوان در اطراف این شهر و به خصوص اطراف دریاچه به مرور زمان نيزار به نيريز تبدیل شده است.
- ۳- در فرس باستان ريز به معنی نيزه است این شهر را از مراکز تولید نيزه ایران باستان گفته‌اند.

نیشابور

نام استان:	خراسان	نام قدیم:	ابرشهر
طول جغرافیایی:	۵۸ درجه و ۵۰ دقیقه	عرض جغرافیایی:	۳۶ درجه و ۱۳ دقیقه
ارتفاع از سطح دریا:	۱۲۵۰ متر	فاصله تا نزدیکترین نقطه:	مشهد ۱۳۷ کیلومتر
وسعت:	۹۳۱۸ کیلومتر مربع		
وجه تسمیه:			

۱- به علت وجود تیره‌ای از طوایف چادرنشین پارت ابرشهر نام داشت که به معنی شهر برجسته و ممتاز است.

۲- نیشابور تغییر یافته کلمه نیوشاهپور است و به معنی شاهپور نیک و رادمرد است.

۳- نشاپور به معنی شهر شاهپور است زیرا نه به معنی شهر و شاهپور نیز نام بانی آن می‌باشد.

نیک شهر

نام استان:	سیستان و بلوچستان	نام قدیم:	گه
طول جغرافیایی:	۶۰ درجه و ۱۳ دقیقه	عرض جغرافیایی:	۲۶ درجه و ۱۳ دقیقه
ارتفاع از سطح دریا:	۴۵۰ متر	فاصله تا نزدیکترین نقطه:	چاه بهار ۱۲۰ کیلومتر
وجه تسمیه:			

۱- نام قدیم آن گه بوده که در بلوچی نیکو معنی می‌دهد بعداً نام آن از گه به نیک شهر تبدیل شده است.

۲- از معدود شهرهای منطقه است که دارای آب و هوای بسیار خوب و سرسبز و خرمی می‌باشد. لذا به

آن نیک شهر به معنی شهر خوب لقب داده‌اند.

هراز

نام استان: مازندران

وجه تسمیه:

۱- هراز از دو کلمه هرا برز تشکیل شده که به مرور زمان مخفف گشته است و به صورت هراز در آمده است. هر به معنی کوه و برز به معنی بالا و بلند و بزرگ است و در مجموع کوه بلند داشته است.

هرمز

نام استان:

هرمزگان

وسعت: ۶۶ کیلومتر مربع

فاصله تانزدیکترین نقطه: بندرعباس ۱۸ کیلومتر

وجه تسمیه:

۱- نام بندری بوده در کنار خلیج فارس که به بانی آن یعنی هرمز ساسانی نسبت داده شده است. تنگه هرمز نیز نام خود را از آن گرفته و به علت نزدیکی این جزیره با تنگه به همین نام خوانده شده است.

هریس

نام استان:

آذربایجان شرقی

وسعت: ۱۸۷۸ کیلومتر مربع

طول جغرافیایی: ۴۷ درجه و ۶ دقیقه

عرض جغرافیایی: ۳۸ درجه و ۱۴ دقیقه

ارتفاع از سطح دریا: ۱۸۰۰ متر

فاصله تانزدیکترین نقطه: اهر ۵۹ کیلومتر

وجه تسمیه:

۱- هریس به معنی منطقه مرتفع می باشد زیرا هر به معنی کوه و یس نیز مخفف مکان است لذا هریس یعنی منطقه مرتفع و یا کوهستانی.

هشتپیر

نام استان:	گیلان	نام قدیم:	تالش
طول جغرافیایی:	۴۸ درجه و ۵۵ دقیقه	عرض جغرافیایی:	۳۷ درجه و ۴۸ دقیقه
ارتفاع از سطح دریا:	۵۰ متر	فاصله تانزدیکترین نقطه:	رشت ۱۱۰ کیلومتر
وسعت:	۳۶۷۲ کیلومتر مربع		
وجه تسمیه:			

۱ - به علت وجود کاخ هشت درب و با توجه به اینکه در زبان تالشی به درب = بر گفته می شود به هشت بر و سپس به مرور زمان به هشت بر تغییر یافته است.

۲ - تالش نام قومی از اهالی گیلان است و به محل سکونت آنان تالش گفته می شود.

۳ - تالش در لغت گل خیز است زیرا تول به معنی گل و ش نیز نسبت می باشد لذا به معنی گل و ش است.

هشترود

نام استان:	آذربایجان شرقی	وسعت:	۶۲۴۰ کیلومتر مربع
طول جغرافیایی:	۴۷ درجه و ۴ دقیقه	عرض جغرافیایی:	۳۷ درجه و ۲۸ دقیقه
ارتفاع از سطح دریا:	۱۶۶۰ متر	فاصله تانزدیکترین نقطه:	تبریز ۱۳۱ کیلومتر
وجه تسمیه:			

۱ - چون هشت رودخانه از کوههای سهند در این ناحیه سرچشمه می گیرد به نام هشترود نامیده می شود.

هفت شهیدان

نام استان:	خوزستان	فاصله تانزدیکترین نقطه:	مسجد سلیمان ۳۶ کیلومتر
وجه تسمیه:			

۱ - در این روستا امامزاده ای قرار گرفته که مدفن هفت تن از اولاد حضرت امام موسی کاظم (ع) می باشد این هفت تن به دستور عمال بنی عباس در این محل به شهادت رسیده و در همین جا مدفون گردیده اند لذا به این جهت نام این دهکده هفت شهیدان خوانده شده است.

هفتگل

نام استان: خوزستان
فاصله تانزدیکترین نقطه: رامهرمز ۴۳ کیلومتر
طول جغرافیایی: ۴۹ درجه و ۳۲ دقیقه
عرض جغرافیایی: ۳۱ درجه و ۲۶ دقیقه
وجه تسمیه:

۱- یکی از روسای طایفه لرکی بنام حاجی گرگعلی روزی از نزدیکی کوهی می‌گذشت ۷ نفر راهزن سرراه او را گرفتند حاجی همگی آنها را از پای درآورد و بر روی گور آنها هفت سنگ چیدند و آنرا هفت تپه یا هفت گل نامیدند.

همدان

نام استان: همدان
نام قدیم: هگمتانه
طول جغرافیایی: ۳۴ درجه و ۴۸ دقیقه
عرض جغرافیایی: ۴۸ درجه و ۳۴ دقیقه
ارتفاع از سطح دریا: ۱۸۵۰ متر
فاصله تانزدیکترین نقطه: تهران ۳۳۶ کیلومتر
وسعت: ۱۳۰۶۲ کیلومتر مربع
وجه تسمیه:

- ۱- همدان را از بناهای همدان بن سام بن نوح می‌دانند لذا منسوب به وی همدان نام گذاشتند.
- ۲- هگمتانه به معنای بازار مکاره است زیرا این منطقه محل برگزاری بازار بزرگ قبایل ماد بوده است.
- ۳- کلمه همدان را وارونه کلمه نادمه به معنی دوست داشته شده و محبوب می‌دانند.
- ۴- هگمتانه به معنای محل تجمع است و از دو واژه هنگ به معنی جاو متا به معنی تجمع است.
- ۵- همدان تغییر یافته کلمه امدانه می‌باشد و امدانه به معنی مکان مادها می‌باشد کلمه آمادای نیز همین معنی را می‌دهد.

هندیجان

نام استان: خوزستان

فاصله تا نزدیکترین نقطه: ماهشهر ۷۶ کیلومتر

وجه تسمیه:

- ۱- نام این شهر از رودخانه هندیان که از بین شهر می‌گذرد گرفته شده است.
- ۲- هندیجان معرب کلمه هندیگان به معنی جای هندی است.
- ۳- می‌گویند در گذشته‌های دور گروهی از هندیان به این منطقه هجوم آورده و در جنگ با ایرانیان شکست خوردند و لذا مکان جنگ ایران و هند را هندیگان نام گذاشته‌اند.
- ۴- تجار ریو اردشیر با هندوستان رابطه بازرگانی داشته‌اند و لذا تعدادی از این هندیان که به ایران آمده‌اند در محل کنونی مسکن گزیده لذا به نام آنان هندیگان یعنی مکان و محل هندوان نام‌گذاری شده است.

هویزه

نام استان: خوزستان

فاصله تا نزدیکترین نقطه: سوسنگرد ۱۵ کیلومتر

وجه تسمیه:

- ۱- هویزه به معنی اهواز کوچک است و منسوب به قوم هوز می‌باشد این شهر را دومین مرکز اقامت قوم هوز می‌دانند که از اهواز نیز کوچکتر است.

ياسوج

نام استان: کهگیلویه و بویر احمد
 طول جغرافیایی: ۵۱ درجه و ۳۶ دقیقه
 عرض جغرافیایی: ۳۰ درجه و ۴۰ دقیقه
 ارتفاع از سطح دریا: ۱۸۷۰ متر
 فاصله تازدیگترین نقطه: تهران ۱۱۵۳ کیلومتر
 وسعت: ۴۴۵۲ کیلومتر مربع
 وجه تسمیه:

- ۱- یاسیج و یاسیگ و ایگ به معنی جا، مسکن، شهر و آبادی است پس یاسیج محل و مسکن و مأوی یاس است.
- ۲- یاس نام قبیله و مردمان ساکن منطقه است لذا به آن یاسیج یعنی جای یاس ها گفته اند.
- ۳- یاسیج معرف سرزمینی است که گل یاس فراوان دارد.
- ۴- یاسیج از کلمه تسیگ و طسیگ و طسوج گرفته شده است که یکی از تصمیمات قبیله است و به معنی جایگاه شهر و محل سکونت است و ایج و ایگ جای سکونت و قسمتی از طایفه تسیج و تسیگ می گویند.

یزد

نام استان: یزد
 طول جغرافیایی: ۵۴ درجه و ۲۲ دقیقه
 عرض جغرافیایی: ۳۱ درجه و ۵۳ دقیقه
 ارتفاع از سطح دریا: ۱۲۱۰ متر
 فاصله تازدیگترین نقطه: تهران ۶۷۷ کیلومتر
 وسعت: ۷۰۳۳ کیلومتر مربع
 وجه تسمیه:

- ۱- کته به معنی زندان و یا شهر کوچک است و منسوب به زندان اسکندر است.
- ۲- از ایزد گرفته شده است و به معنی شهر خدا و یا شهر مقدس است این شهر در نزد زرتشتیان مقدس است.
- ۳- از یزدگرد گرفته شده است زیرا بنای شهر را به یزدگرد ساسانی نسبت می دهند.
- ۴- یزد لغتی است مشتق از یزدان و معنی لغوی آن به معنی پاک و مقدس و فرخنده و درخور آفرین آمده و ذات خدا هم به این نام نامیده شده یزد یعنی آفریننده خوبیها و پاکبها و شهر خدا و شهری که درخور آفرین آمده است.

یزدخواست

نام استان: فارس

فاصله تانزدیکترین نقطه: آباده ۷۳ کیلومتر

وجه تسمیه:

۱- یزدخواست بوده یعنی خداخواست یا خداداد است به معنی شهری که بنا به خواست خدا احداث

شده است.

۲- چون این شهر بنا به درخواست یزدگرد ساخته شده به نام یزدخواست معروف گردیده است.

یوسف آباد

نام استان: تهران

فاصله تانزدیکترین نقطه: از محلات و مناطق تهران است

وجه تسمیه:

۱- میرزا یوسف مستوفی الممالک در دوره قاجاریه در شمیران اماکنی را آباد نمود لذا نام خود را بر

قسمتی از آن منطقه گذارد که به یوسف آباد معروف گشت. همچنین منطقه حسن آباد را به نام پدر خود میرزا

حسن مستوفی الممالک نام گذاری کرد.

نام قدیم برخی از شهرهای ایران

نام هر منطقه ریشه در اعتقادات فرهنگی و مذهبی مردم آن منطقه دارد و طبیعتاً تغییر یا تحریف آن نام نیز به دلایل خاص سیاسی اتفاق می‌افتد. در ذیل نام قدیم و جدید برخی از شهرهای میهن عزیزمان ارائه می‌گردد تا راهگشای محققین و علاقمندان باشد.

نام قدیم شهر	استان	نام جدید شهر
عبادان	خوزستان	آبادان
محلّه شیرازی	فارس	آباده
آدریان	تهران	آدران
دهخوارقان	آذربایجان شرقی	آذر شهر
شاه پستند	مازندران	آزادشهر
کوچان	گیلان	آستانه اشرفیه
ابرتیجان	مرکزی	آشتیان
مبارک آباد - بهلویدژ	مازندران	آق قلعه
محمودآباد	مازندران	آمل
ابرکوه	یزد	ابرقو
اوهر - بدره	زنجان	ابهر
سلطان آباد - عراق	مرکزی	اراک
باران پیروز	اردبیل	اردبیل
اصطهبانات	فارس	استهبان
میان آباد - مهرجان	خراسان	اسفراین
اسپنژان	سمنان	اسفنجان
هارون آباد - شاه آباد - مندلی	کرمانشاه	اسلام آباد
اشتاد	لرستان	اشترینان
جی - یهودیه	اصفهان	اصفهان
کلیل	فارس	اقلید
صالح آباد	خوزستان	اندیمشک
رضائیه - گیلزان	آذربایجان غربی	اورمیه
ارسباران - قراچه داغ	آذربایجان شرقی	اهر

ناصری	خوزستان	اهواز
مالمیر	خوزستان	ایذه
پوره - فهرة	سیستان و بلوچستان	ایرانشهر
حسین آباد والی - اریوجان	ایلام	ایلام
مامطیر - بارفروش	مازندران	بابل
مشهدسر	مازندران	بابلسر
جانکی	خوزستان	باغ ملک
بهروژه	کردستان	بانه
بیژن گرد	خراسان	بجنورد
دشتستان	بوشهر	برازجان
مشیز	کرمان	بردسیر
اوجان	آذربایجان شرقی	بستان آباد
هرفته	یزد	بغرافر
فنج	سیستان و بلوچستان	بمپور
بندر پهلوی	گیلان	بندرانزلی
بندر شاه	مازندران	بندر ترکمن
دیله	بوشهر	بندر دیلم
گمبرون	هرمزگان	بندر عباس
سیراف	بوشهر	بندر طاهری
بندر حسن کیاده - فرح ناز	گیلان	بندر کیاشهر
ریشهر - لیان	بوشهر	بندر بوشهر
جنابه	بوشهر	بندر گناوه
چمن	همدان	بهار
ارجان	خوزستان	بهبهان
خرگوران - آسیاب سره - اشرف	مازندران	بهبشهر
زرین کمر - گروس	کردستان	بیجار
بندر شاهپور - خور موسی	خوزستان	بندرامام خمینی

اورامان	کرمانشاه	پاوه
عرب ماکو	آذربایجان غربی	پلدشت
خانه	آذربایجان غربی	پیرانشهر
سیاه‌دهن - ضیاء‌آباد	زنجان	تاکستان
باخزر	خراسان	تایباد
شینز	آذربایجان غربی	تخت سلیمان
زام - جوزجان - سعدآباد	خراسان	ترت جام
آهنگران - زاوه	خراسان	ترت حیدریه
رستم‌دار - شمسوار	مازندران	تنکابن
رودآور	همدان	تویسرکان
چنارستان	تهران	تهران
ارغیان	خراسان	جاجرم
زورآباد	خراسان	جنت‌آباد
گهرم	فارس	جهرم
سبزواران	کرمان	جیرفت
میانده	گیلان	چابکسر
رادکان	خراسان	چناران
ماه‌نشان - قیدار	زنجان	خدابنده
شاهپور خواست	لرستان	خرم‌آباد
بیان - محمره	خوزستان	خرمشهر
فرح‌آباد	مازندران	خزرآباد
خزعل‌آباد	خوزستان	خسروآباد
خسروشاه	آذربایجان شرقی	خسروشهر
هروآباد - فیروزآباد	اردبیل	خلخال
کمره	مرکزی	خمین

همایون شهر - سده - مارین	اصفهان	خمینی شهر
دشتی	بوشهر	خورموج
خیوه	آذربایجان غربی	خوی
دارابگرد	فارس	داراب
صد دروازه	سمنان	دامغان
ایورد - خاوران - محمدآباد	خراسان	درگز
سیمره - بدره	ایلام	دره شهر
دژپل	خوزستان	دزفول
خلجستان	چهارمحال بختیاری	دستگرد
دم آویزه	لرستان	دلفان
کهنه ده	مازندران	دودانگه
بلادشاپور	کهگیلویه و بویر احمد	دهدشت
میرانشاه	کردستان	دیواندره
سخت سر	مازندران	رامسر
خلف آباد	خوزستان	رامشیر
چهارشنبه بازار	گیلان	رضوان شهر
هوسم - کوتم	گیلان	رودسر
رغه	تهران	ری
نیمروز - نصرت آباد	سیستان و بلوچستان	زابل
دزداب	سیستان و بلوچستان	زاهدان
زرقان	فارس	زرگان
شهین	زنجان	زنجان
اسفندقه	کرمان	ساردوئیه
طوسان	مازندران	ساری
متل قو	مازندران	ساقی کلابه

سبزوار	خراسان	بیهق
سپیدان	فارس	بیضاء
سراوان	سیتان و بلوچستان	شتون
سرپل ذهاب	کرمانشاه	کاله - حلوان
سعادت آباد	هرمزگان	حاجی لر
سعادت شهر	فارس	سعادت آباد
سعید آباد	سمنان	امیرآباد
سلطانیه	زنجان	کنگرند
سلماس	آذربایجان غربی	زراوند - شاهپور - دیلمقان
سنندج	کردستان	کردکوک
سوسنگرد	خوزستان	دشت میشان - نهر تیری
شادگان	خوزستان	دورق - فلاحیه
شازند	مرکزی	سریند - ادریس آباد
شاهرود	سمنان	شجره - ولی آباد
شمیران	تهران	تجریش
شوط	آذربایجان غربی	شاه آباد
شهداد	کرمان	خبیص
شهرضا	اصفهان	قمشه
شهرکرد	چهارمحال بختیاری	ده کرد
شهریار	تهران	علیشاه عوض
صائین دژ	آذربایجان غربی	شاهین دژ
طبس	خراسان	گلشن
طارم سفلی	زنجان	سپردان
طارم علیا	زنجان	جوورزق
طالقان	تهران	شهرک

عمارلو	گیلان	خرکام
فردوس	خراسان	تون
فریدون شهر	اصفهان	آخوره
فیروز آباد	فارس	گور
قائم شهر	مازندران	علی آباد - شاهی
قروه	کردستان	ئیلاق - هکلان
قره آغاج	آذربایجان	چهاراویماق
قوچان	خراسان	ناصری - خوبوشان
کازرون	فارس	بلدالعتیق
کاشمر	خراسان	ترشیز
کاغذکنان	فارس	خونج
کردکوی	مازندران	کردمحلہ
کردیان	فارس	قطب آباد
کرمان	کرمان	گواشیر
کلاله	مازندران	کوکلان
کوچصفهان	گیلان	اردشیریه
کوهپایه	اصفهان	ویر
لار	فارس	لاد
لاریجان	مازندران	رینه
لالجین	همدان	لعل چینی
لاهیجان	گیلان	ریه
لردگان	اصفهان	لردجان
لنجان	اصفهان	ریز - فلاورجان - زرین شهر
لنگرود	گیلان	راه پشته
لواسانات	تهران	کلندوک
ماکو	آذربایجان غربی	شاوارشان

ماهشهر	خوزستان	معشور
ماهیدشت	کرمانشاه	نسا
مراغه	آذربایجان شرقی	افرازه رود
مریوان	کردستان	شاه آباد
مشکین شهر	اردبیل	اورامی - خیاو
مشهد	خراسان	سناباد
ملایر	همدان	دولت آباد
ممسنی	فارس	نورآباد
مهاباد	آذربایجان غربی	ساوجبلاغ مگری
مهدی شهر	سمنان	سنگسر
مهران	ایلام	منصورآباد
میانه	آذربایجان شرقی	میانج - گرم رود
میناب	هرمزگان	هرمز
مینودشت	مازندران	کبودجامه - حاجی لر
نرماشیر	کرمان	فهرج
نطنز	اصفهان	بلیدق - وشاق
نقده	آذربایجان غربی	سلدوز
نور	مازندران	سولده
نوشهر	مازندران	خواجهک - حبیب آباد - ده نو
نهبندان	خراسان	شوسف
نیشابور	خراسان	ابر شهر
نیک شهر	سیستان و بلوچستان	گه - قصر قند
هشتر	گیلان	تالش
هشترود	آذربایجان شرقی	سراسکند - آذران
هشتگرد	تهران	ساوجبلاغ
هفتگل	خوزستان	طوف سفید
همدان	همدان	اکباتان - حکمتانه
یزد	یزد	کته

منابع و مأخذ

آتشکده اردستان	ابوالقاسم رفیعی مهر آبادی
آثار باستانی آذربایجان	سیدجمال ترابی طباطبائی
آثار باستانی آذربایجان	عبدالعلی کارنگ
آثار باستانی و تاریخی لرستان	حمید ایزدپناه
آثار تاریخی سمنان	محمدعلی مخلصی
اترکنامه	رمضانعلی شاکری
تربت پاکان	مدرسی طباطبائی
سرزمین قزوین	پرویز ورجاوند
آثار تاریخی کاشان و نظنز	حسن نراقی
آثار ملی اصفهان	ابوالقاسم رفیعی مهرآبادی
سیستان	جی پی تیت
دیار شهریاران	احمد اقتداری
شهرهای ایران	محمد یوسف کیانی
تاریخ اجتماعی کاشان	حسن نراقی
تاریخ جدید یزد	احمدبن حسین بن علی
تاریخ جغرافیائی خوزستان	سیدمحمدعلی امام شوشتری
تاریخ گیلان و دیلمستان	ظهورالدین مرعشی
تاریخ طبرستان	ظهورالدین مرعشی
چالوس	جواد نوشین
خوزستان و کهگیلویه و ممسنی	احمد اقتداری
دایرةالمعارف سرزمین و مردم ایران	عبدالحسین سعیدیان
ابنیه تاریخی اصفهان	لطف الله هنرفر
راهنمای شهرستانهای ایران	ابراهیم اصلاح
ری باستان	حسین کریمان
سیراف	غلامرضا معصومی
مازندران	عباس شایان
مراغه	یونس مروارید
بادگزارهای یزد	ایرج افشار

مسعود گلزاری	کرمانشاهان و کردستان
عبدالحسین نمجیری	جغرافیای تاریخی شهرهای ایران
فمی تفرشی	ساوه
احمد رنجبر	خراسان بزرگ
حسن شهیدی	چهارسو
محمود متدین	تاریخ کرمان
احمد اقتداری	آثار شهرهای باستانی سواحل خلیج فارس و دریای عمان
بابا صفری	اردبیل در گذرگاه تاریخ
علی اکبر دهخدا	فرهنگ نامه دهخدا
جلال الدین طهرانی	فارس نامه ابن بلخی
هل. رایینو	از آستارا تا آستارا آباد
اداره کل فرهنگ و ارشاد اسلامی استان فارس	استان فارس
اداره کل فرهنگ و ارشاد اسلامی استان همدان	استان همدان
اداره کل فرهنگ و ارشاد اسلامی استان کرمان	استان کرمان
میراث فرهنگی آذربایجان شرقی	فهرست آثار و ابنیه تاریخی آذربایجان
میراث فرهنگی آذربایجان شرقی	فهرست آثار و ابنیه تاریخی اردبیل

نام هر منطقه ریشه در اعتقادات فرهنگی و مذهبی
مردم آن منطقه دارد و طبیعتاً تغییر یا تحریف آن
نام نیز به دلایل خاص سیاسی اتفاق می افتد.

انتشارات گلگشت

آدرس: ناصرخسرو کوچه حاج نایب باستان خاتمی

تلفن ۳۹۹۱۷۵

قیمت: ۸۰۰